לב: מכלל דתרוייהו סבירא להו *טומאה דחויה היא בצבור; לימא מסייע ליה כל הסמיכות שהיו שם קורא א) *עליהן אני תכף לסמיכה שחיטה חוץ מזו שהיתה בשער נקנור שאין מצורע יכול ליכנס לשם עד שמזין עליו מדם חטאתו ומדם אשמו ואי אמרת ביאה במקצת לא שמה ביאה ליעייל ידיה ולסמוך אמר רב יוסף הא מני *ר' יוסי ברבי יהודה היא דאמר מרחק צפון וליעביד פישפש אביי ורבא דאמרי תרוייהו °הכל בכתב מיד ה' עלי השכיל (את) כל מלאכות התבנית (דה"א כח) איכא דאמרי אמר רב יוסף כל הסומך ראשו ורובו מכניס מאי טעמא כל כחו בעינן הלכך לא אפשר; מאי קסבר אי קסבר סמיכת אשם מצורע דאורייתא *ותכף ב) לסמיכה שחיטה דאורייתא ליעול ולסמוך להדיא דרחמנא אמר אמר רב אדא בר מתנה גזירה שמא ירבה בפסיעות איכא דאמרי אמר רב אדא בר מתנה סמיכת א) אשם מצורע דאורייתא ב) ותכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא מיתיבי *וסמך..ושחט מה סמיכה בטהורין אף שחיטה בטהורין ג) ואי אמרת לאו דאורייתא בטמאין נמי משכחת לה אלא איפוך סמיכת א) אשם מצורע לאו דאורייתא ב) ותכף לסמיכה שחיטה דאורייתא

רבינא

*ג) [טומאה] **דחויה היא** · כלומר בקושי נדחית אלא דיחוי בעלמא על ידי נשיאות עון שהציץ מרצה ולא בהיתר גמור ד) לטומאת מת אידחי ולא לטומאת זיבה: **דתרווייהו** · אביי ורבא סבירא להו טומאה דחויה היא בצבור וכ"ש למיהוי (א) למאן דאמר בפ"ק דיומא (דף ו:) דאמר הותרה היא בציבור יחיד במקום רבים: **לימא מסייע ליה** · לעולא דאמר ביאה במקצת שמה ביאה: **תכף לסמיכה שחיטה** · כדכתיב וסמך ושחט: **חוץ מזו** · של אשם מצורע: **שהיתה בשער נקנור** · הוא שער ה) המזרחי כדתנן בשקלים (פ"ו מ"ג) שבמזרח שער נקנור וחלל ו) שער לא נתקדש בקדושת העזרה כדאמרי' בכילד צולין (פסחים פה:) לפי שהמצורע עומד שם ומכניס ידיו ז) לעזרה ושם מוליכין לו את האשם וסומך עליו וחוזר ומכניסו למקום שחיטתו ושוחטו מפני שאין ח) מצורע יכול ליכנס בעזרה ולסמוך: **עד שמזין עליו מדם חטאתו** · לא עליו ממש קאמר שאין נותנין על בהונות אלא מדם האשם אלא שזורקין בשבילו דם חטאתו ודם אשמו: **ליעייל ידיה** · (ב) לתוך הפתח ולסמוך ולישחטיה אצל הפתח דהא כל הפתחים שהיו שם רחבן עשר אמות, וחמש מהן בצפון וחמש מהן בדרום, שהפתח מכוון כנגד פתחו של היכל באמצע העזרה ויכול לשחוט ט) לפני צפונו של פתח דהוה ליה צפון וקס"ד י) דרבי היא דאמר כל צפון העזרה כשר יא) לשחיטת קדשים ואף צפון שבמקום דריסת רגלי כהנים וישראל כדאמר יב) לעיל: **מרחק צפון** · צפון הכשר יג) (מהן) לשחיטת קדשי קדשים רחוק מן הפתח יותר מכ"ב אמה מקום דריסת ישראל ומקום דריסת כהנים דכל אחת מהן י"א אמה במסכת מדות (פ"ה) [וכר"י ברבי יהודה] דאמר (יומא דף לו.) איזהו צפון מקיר מזבח ועד כותל העזרה כנגד צפונו של מזבח ותו לא הילכך צריך להחזירו בצפון המזבח וליכא תכף לסמיכה שחיטה: **הכי גרסינן וליעבד פישפש** · ופירושו פתח קטן כדתנן במסכת שקלים שבמזרח יד) בשער נקנור ושני פשפשין היו לו אחד מימינו ואחד משמאלו והן מחשבון טו) פתחים שהיו משתחוים כנגד הפתחים והכא פרכינן וניעביד פתח קטן בכותל צפוני של עזרה כנגד המזבח ויעמוד מצורע בחללו ויכניס ידו ויסמוך אי לאו דביאה במקצת שמה ביאה: **הכל בכתב** · כך אמר דוד כל פתח העזרה ומדותיה ובנין כל הבית נמסר לי מיד ה' ואין להוסיף על החשבון טז) וביאה במקצת לא שמה (ג) ביאה: **אמר רב יוסף** · לעולם רבי היא ודקאמרת ליעול וליסמוך כל הסומך כו': **מאי קסבר** · האי תנא דאמר כל הסמיכות צריכות תכף לסמיכה שחיטה חוץ מזו: **ליעול וליסמוך** יז) **בהדיא** · דרחמנא אמר לו שיכנס ויסמוך: **שמא ירבה בפסיעות** · לאחר שסמך אם יכנס פסיעה לצד פנים יותר משהיה צריך נמצא ענוש כרת: **סמיכת אשם מצורע דאורייתא** · כשאר אשמות דגמרינן להו סמיכה מהיקשא דכחטאת כאשם בפ"ק (לעיל יא·): (ד) **תכף לסמיכה שחיטה לאו דאורייתא** · דלא משמע ליה וסמך ושחט במקום יח) *שסומך ישחוט: **מיתיבי וסמך ושחט** · האי דסמכינהו קרא להיקשא סמכינהו כדאמרי' מה סמיכה בטהורים כו' יט) וסמיכה דפשיטא לן בה משום דכתיב לפני ה' בשחיטה דצריכה שתהא לפנים ומשום דתכף לסמיכה שחיטה צריך שיכנס הסומך לפנים ולעמוד טמא מבחוץ ולסמוך בפנים אי אפשר כדאמרן לעיל שראשו ורובו מכניס: **ואי אמרת לאו דאורייתא** · היכי פשיטא ליה סמיכה בטהורין: **בטמאין נמי איתא** · שסומך בחוץ ומכניסה טהור לפנים ושוחט: **סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא** · קסבר שאינו בכלל כ) אשמות שהרי אינו בא אלא להכשיר:

רבינא

שהיא ראויה לדברי כא) מדלא שנה התנא חילוק זכרים מנקבות היכא דכתיב כהן סתם כגון גבי מתנות כהונה אלא גבי מנחה דכתיב אהרן ובניו שמע מינה היכא דכתיב כהן סתם לא שנא כהן ולא שנא כהנת ואם תאמר ואי מטעם הואיל והותר לצרעתו הותר לקריו למה לי יבא עשה שיש בו כרת וידחה עשה שאין בו כרת בלאו הכי נמי כב) ויש לומר כג) דעל מחנה לויה שנכנס טבול יום שבבעל קרי הוצרך לומר עשה דפסח דבכרת דחי עשה וכו' דטבול יום כד) אינו נכנס אי מן התורה אי טבול יום דזב כזב דמי אי מדרבנן מגזירת יהושפט והתם לא שייך למימר מתוך שהותר לצרעתו שהרי בשמיני קאי ואינו אלא מחוסר כפורים דלא אסר מעולם במחנה לויה ומה שייך שם לומר שהותר אבל על מחנה שכינה שמכניס ידיו לבהונות והוא טבול יום של קרי על זה קאמר מתוך שהותר מחוסר כיפורים של מצורע דבעלמא אסור בעזרת שכינה והכא כה) הותר הותר נמי לטבול יום דקריו כו):

הגה"ה מכלל דתרוייהו סבירא להו טומאה דחויה היא בציבור · והא דאמר רב תחליפא משמיה דרבא זאת אומרת הותרה היא בציבור בפ"ק דיומא (דף ו:) זאת אומרת ולא סבירא ליה*:

וליעבד פשפש כז) הכל בכתב כו' · והא דמוסיפים על העיר ועל העזרות *היינו היכא דאיכא למימר קרא אשכחו ודרוש כי ההיא דסוכה (דף נא:) ומיהו קשה דהכא נמי אין לך קרא גדול מזה דניעביד פשפש לקיים מצות סמיכה דרחמנא אמר וסמך כח) ולמאי דמסיק דסמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא ניחא אבל לטעמא דשמא ירבה בפסיעות קשה דניעבד פשפש דליכא למיחש ומיהו כט) דשמא ירבה בפסיעות גזירה דרבנן בעלמא היא וקרי כאן הכל בכתב והא דאמר בריש כיסוי הדם (חולין פג:) דכיסוי הדם אינו נוהג במוקדשין משום דלא אפשר דהיכי ליעביד לבטליה קא מוסיף אבניין וכתיב הכל בכתב אין זה חשוב כמו קרא דכיון דלא כתב בהדיא בקרא שינהוג כיסוי הדם במוקדשין:

ל) **ניעול** וניסמוך · כיון דלא אפשר בענין אחר ולא מקיימין סמיכה בטהרה *) ולא דמי לשאר [טמאים] שמשלחין קרבנותיהם ולא אמרינן ניעול וניסמוך דמקיימא סמיכה דידהו בטהרה: **סמיכת** אשם מצורע לאו דאורייתא לא) ואמרינן *אקפו ידייכו דלא תיהוי עבודה בקדשים ומתוך הך שמעתא אתי שפיר הא לב) דאמר בריש התערובות (לקמן דף עו.) גבי ספק מצורע שמביא אשמו ולוגו עמו ואומר אם מצורע הוא זה אשמו כו' ואותו אשם טעון סמיכה לג) ובהונות והשתא למה לי למיתני סמיכה בין יהא אשם בין לא יהא [אשם] בעי סמיכה אלא משום דסמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא לד) וקאתי לאשמועינן דטעון סמיכה (דאורייתא) משום ספיקא דשלמים וכן לעיל בריש מכילתין (דף ד:) גבי אשם דפריך מה לשלמים שכן טעונין סמיכה משום אשם מצורע נקט סמיכה ולא כפי' הקונטרס דלא גרים סמיכה כדפרישית בפ"ק והא דתנן בפ' כל התדיר (לקמן צ:) כל אשמות לה) באין בני שתי שנים ובכסף שקלים חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע לא מצי למיתני כל אשמות טעונין סמיכה חוץ מאשם נזיר ואשם מצורע כיון דמדרבנן מיהא טעון סמיכה והא דתנן בפ' כל המנחות באות (מנחות דף סא·) רבי שמעון אומר שלשה מינים טעונין שלש מצות שתים בכל אחד ואחד והשלישית אין בהן אשם מצורע טעון סמיכה ותנופה חי ואין בו תנופה שחוט לאו משום שתהא סמיכה דאורייתא והא דפריך בגמ' ויהא אשם מצורע טעון תנופה שחוט מקל וחומר ומה זבחי שלמי יחיד שאין טעונין תנופה חיים טעונין לו) תנופה כו' *לא שייך למיפרך מה לשלמי יחיד שכן טעונין סמיכה דאורייתא כיון דמתנופה אתנופה עביד קל וחומר ומיהו קשה דפריך התם ויהו שלמי ציבור טעונין סמיכה לז) מקל וחומר ומה שלמי יחיד שאין טעונין תנופה חיים טעונין סמיכה מקל וחומר כו' אמאי לא קאמר אשם מצורע יוכיח שטעון תנופה מחיים ואין טעון סמיכה ובתורת כהנים בפרשת צו את אהרן עביד נמי קל וחומר כי האי גוונא א) וקאמר אשם מצורע יוכיח ודבר תימה הוא ב) אמאי לח): **איפוך** סמיכת אשם מצורע לאו דאורייתא · לט) לעיל בפ"ק (דף יא:) ילפינן שאר אשמות מדכתיב כחטאת וכאשם מה חטאת טעון סמיכה אף אשם טעון סמיכה ואם כן מ) קשה אפילו אשם מצורע נמי ומה שפירש בקונטרס דקסבר אינו בכלל שאר אשמות משום דאינו בא אלא להכשיר קשה הא אמרינן פרק קמא

דיבמות

א) כ"א ולא קאמר ב) גירסת הצ"ק אמאי סמיכת אשם לאו דאורייתא דהא לעיל פ"ק כו' והד"א *) [עי' לעיל כח: וברמב"ם פ"ג מהלכות ביאת מקדש]

יג א מיי' פ"ד מהלכות ביאת מקדש הלכה טו:

יד ב מיי' פ"ג מהלכות מעשה הקרבנות הל' יב:

טו ג מיי' פ"ד מהל' מחוסרי כפרה הל' ב ועי' בכ"מ:

[ת"י אני עליהן]

טז ד מיי' פ"ג מהל' מעה"ק הל' יא יג:

[ועי' תוס' יומא ו: ד"ה אמר וכו' האריכו בסוגיא דהכא]

[סנהדרין ב.]

שייך לדף לב:

פסחים פה. עט. פ. יומא ו: ז: טו: *תוספתא דנגעים פ"ח ע"ש

[לעיל כ. יומא לו.]

[מדות פב. ביצה כ. מנחות לג.]

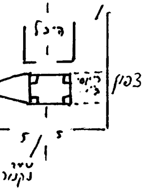

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דתרוייהו וכו' למאן דאמר בפרק שני דף מו דאמר: (ב) ד"ה ליעייל ידיה לתוך העזרה לפנים מן הפתח ולסמוך וכו' לעיל ל"ב דף יד: (ג) ד"ה הכל וכו' ביאה הס"ד ואח"כ מ"ה א"ד אמר רב יוסף: (ד) ד"ה ותיכף לסמיכה וכו' במקום שסמך ישחוט והאי דסמכינהו קרא להיקשא סמכינהו כדאמרינן בקומץ הס"ד ואח"כ מ"ה מה סמיכה וכ"ב ועי"ש בפרק הקומץ דיש שם שיטה אחר:

שסמך ישחוט והאי דסמכינהו קרא להיקשא סמכינהו כדאמרינן הס"ד נ"ק

שיטה מקובצת

א] קורא אני בהן תיכף תיבת עליהן נמחק: ב] ואי אמרת לאו דאורייתא כו' לפרש"י דלא ידעינן סמיכה בטהורים רק (מטמא) [מטעמא] דשחיטה כדפי' דבעינן תיכף לסמיכה שחיטה וכיון דתיכף לסמיכה [שחיטה] לאו דאורייתא א"כ פריך שפיר דבטמאין נמי משכחת לה שיעשה סמיכה (בעזרה) [חוץ לעזרה] וישחוט בעזרה אבל לפי' דלעיל דבסמיכה כתיב לפני ה' איך משכחת לה (בטהורים) [בטמאים] ואומר ריב"א דהך מסקנא אתיא כמ"ד ביאה במקצת לא שמה ביאה והלכך פריך שפיר בטמאים נמי משכחת לה דאי משום לפני ה' אפשר דמעייל ידיה וסמיך אלא ש"מ דתיכף לסמיכה שחיטה דאורייתא היא וא"כ בעינן סמיכה (לפני ה') [בטהורין] וכמו כן שחיטה וא"ת בשחיטה נמי ליעול ידיה וישחוט ר"ל דקסבר מרחק צפון ולא סגי [illegible]

שיטה מקובצת

ומה"ד אמר רב יוסף לעולם רבי היא וביאה במקצת לא שמה ביאה ודקאמרת: יז] ולסמוך להדיא אות ב' נמחק: יח] במקום שסמך ישחוט והאי דאסמכינהו קרא כו' והד"א והשאר נמחק: יט] כו' הס"ד ומה"ד מיתיבי וסמך ושחט מה סמיכה כו' (ס"א מיתיבי וסמך ושחט מה סמיכה בטהורין) אף שחיטה בטהורין פי' דכתיב ושחט בן הבקר לפני ה' ותיכף לסמיכה שחיטה א"כ צריך הסומך לעמוד בפנים דלעמוד מבחוץ ולסמוך בפנים אי אפשר דהא צריך שיהיה הסומך ראשו ורובו בפנים ואי אמרת כו': כ] בכלל שאר אשמות: כא] לדברי כי לא שנה: כב] נמי שהרי גבי (מנחות) [מחנה שכינה] נמי הותר לצרעתו וי"ל דאי לאו משום פסח שיש בו כרת לא הוי שרי ליה מטעם הותר וריב"א פי' דלא שייך לומר הותר לצרעתו רק במקום [שהוא אסור גם] עתה דהיינו דוקא לגבי עזרה שמכניס ידיו לבהונות וכל מחוסר כפורים אסור ליכנס לעזרה והתורה התירתו ליכנס לעזרה בשמיני שלו לצורך כפרתו [ולכך שייך לומר מתוך שהותר] לצרעתו ליכנס לצורך (היתר) כפרת צרעתו אבל מחנה לויה מה שייך לומר הואיל והותר לצרעתו והלא משמיני והלאה מותר ליכנס לשם משהעריב שמשו דכל מחוסר כפורים מותר ליכנס במחנה לויה אפי' (בא) [בלא] צורך הבאת קרבנותיו דכי כתיב טומאתו בו לרבות מחוסר כפורים במחנה שכינה כתיב ולכך הוצרך לומר יבא עשה דפסח לגבי מחנה לויה וטעמא דאיצטריך גבי מחנה שכינה דהיינו העזרה כדפי' · לשון מהר"ם: כג] וי"ל ס"א דאפילו הכי לא הוי שרינן אלא בע"פ ולא בשאר ימות השנה · גליון: כד] יום דאינו נכנס מן ותיבת אי נמחק: כה] והכא מותר הותר נמי: כו] דקריו ע"כ: כז] פשפש כו' הכל: כח] וסמך ושחט ולמאי: [illegible] סמיכה כו' ולא דמי לשאר [illegible]

גליון הש"ס תוס' ד"ה סמיכת וכו' [illegible]

נושא

נסיון להביא סיוע לדברי
עולא דביאה במקצת
שמה ביאה מהדין של
אשם מצורע שלא היו
סומכין ידים עליו

מבנה

△ (מעקב)
סיוע

▽ דחיה

(I) (II)
ב' לשונות בדברי ר' יוסף
שבהם הוא דוחה את
הסיוע לעולא שאמר
ביאה במקצת שמה ביאה

מבנה

I II
ב' לשונות בר' אדא בר מתנה